

Čís. skup.	SV	Veliteľ	Zloženie	Poznámka
3.	Zvolen	plk. pech. Kuna Pavel vel. del. stot. Chorvát	— peší pluk 3 — peší pluk 1 (bez 1 práporu) — skupina Korda — skupina Ban. Štiavnica — del. skupina Horváth	Pre zálohu VA postaví: — 2 mot. del. batérie — 1 komb. prápor pechoty pre vystriedanie skupiny Haluzický
4.	Zem. Kostofany	pplk. jazd. Malár Ján vel. del. plk. Prát	— skupina Weinhold — jednotky v Kremnici — del. jednotky od del. pluku v Topoľčanoch — posilové jednotky, ktoré prideliť VA (4 tanky, 1 čata erlicon, 1 let. rota)	Pre okopové práce uvoľní 2 pion. čaty a jednotky armády (4 tanky, 1 čatu erlicon, jedna let. rota)
5.	Turč. Sv. Martin	pplk. del. Perko	— prápory Jobák, Oškvarek, Vitalaj — jednotky posádky Martin, Žilina — posilové prostriedky, ktoré prideliť VA (2 bat.)	
6.	Lipt. Osada	pplk. Černek vel. del. major Vesel	— jednotky posádky Mikuláš, Ružomberok a peší pluk 6	
Let. skupina	Ban. Bystrica	mjr. gšt. Tóth Josef	— let. skupina Ďumbala — DPLP skupina Spišiak — spoj. jednotky Schleichart a SHS	z toho skupina Haluzický tvorí zálohu VA

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 104. Přílohy k vojnovému denníku 9. 9. 1944. Originál. Cyklostyl. — Číslo: 25044 Taj./3. oddel. 1944.

272

1944, september 10. Moskva. — Depeša čs. veľvyslanca Zd. Fierlingera čs. ministerstvu zahraničia v Londýne k otázke propagačného využitia sovietskej pomoci povstaniu.

Tajné.

Tvá 210.¹

1. Právě před dojitím Tvé depeše bylo na společné schůzi jednohlasně schváleno, abych Ti doporučil postupovat zatím velmi diskretně. Sovětské úřady si ukládají co největší rezervu, nechtějice situaci pro příslušníky naší branné moci na Slovensku a zejména pro obyvatelstvo zhoršovat tím, že se mluví stále o pomoci Spojenců a o tom, co se s naší strany podniká.² Učinili jsme zde propagační maximum,

¹ Depeša čís. 210 zo 7. 9. 1944 obsahovala Ripkov pokyn Fierlingerovi: „Dotaz se sovětské vlády, zda nemá námitek, abychom dali tisku oficiální zprávu o poskytnuté pomoci a o usnesení naší vlády, jímž se vyslovují díky vládě sovětské.“ (AMZV Praha. Depeše odeslané, 1944, čís. 2154, Mos. 210.)

² To isté stanovisko mala aj Slovenská národná rada, ako to vyplýva z niekoľkých depeší, odoslaných v priebehu povstania zo Slovenska do Londýna.

a to do jisté míry proti původním intencím zdejších úřadů, dokud to Slovensko psychologicky potřebovalo, ale nyní každý den je pomoc stupňována. O tom se na Slovensku dnes již ví a podle našich zpráv vládně tam skvělý duch. Soudíme, že nejhorší je snad překonáno, ale opatrnost je dosud nanejvýše nutná v každém směru. Udržení Slovenska v našich rukou může se ukázat pro Spojence ze strategického hlediska neobyčejně důležitým, avšak může pomoci též nám k rychlejší a bezbolestnější okupaci českých krajů. Později, až kritický okamžik pro Slovensko přejde, bude snad lze podati oficiální zprávu o průběhu událostí na Slovensku a o poskytnuté pomoci.

2. Na společné poradě bylo zejména zdůrazněno přání, aby Londýn byl diskretní, zejména pokud se týče jmen vedoucích činitelů na Slovensku, dokud sami neodkryjí svou anonymitu.

3. Jsem neustále ve spojení s Kerrem a Harrimanem, kteří pomáhají, kde mohou a mají také neobyčejně příznivý dojem z našeho postupu a z celého vývoje událostí na Slovensku.

Fierlinger.

AMZV Praha. Depeše došlé, 1944, čís. 1992 (Mos. 265). Záznam dešifrovanéj. došlej depeše (d. 11. 9. 1944). Strojopisný prepis.

273

1944, september 10. [Londýn.] — Operačné smernice čs. ministra NO gen. S. Ingra pre prípad sústredenia povstaleckých síl na strednom Slovensku, zaslané rádiotelegraficky veliteľovi 1. čs. armády gen. J. Golianovi v Banskej Bystrici.

Gama:

Pro případ, že by si situace vyžádala předvídané soustředění sil do trojúhelníku B. Bystrica—Zvolen—Brezno, považují za žádoucí:

1. Do obranného postavení pojmout
  - severní svahy Nízkých Tater,
  - západní svahy Velké Fatry až k údolí Hronu, včetně masivu Lavrín¹,
  - jižní svahy slovenského Krušnohoří,
  - přístupy do údolí horního Hronu, v prostoru Telgárt.

Zvláštní pozornost třeba věnovat prostoru B. Bystrica—Zvolen, kam vede nejvíce přístupů ze západu a z jihu.

2. Situace německých vojsk, která jsou nesouvisle rozložena, dovolí podnikat soustavné útočné akce vně tohoto prostoru².

¹ Zastaralý názov pre západnú časť Slovenského rudohoria.

² Operačné smernice doplnil Ingr ešte toho istého dňa depešou s nasledujúcimi pokynmi: „Gama: 1. Lze předpokládat, že Němci za dnešní celkové situace nebudou s to zesílit podstatně ani početně ani materiálně své jednotky zasazené proti Vám. Vyvinou však pravděpodobně úsilí, aby ovládli trvale tratě Bohumín—Košice a Bohumín—Galanta s hlavním zřetelem na průmyslové Považí a železniční spojení s ním i přes Žilinu na Bohumín. Maďaři, ve své snaze opustit Německo, sotva podniknou větší útočnou akci proti Vám, z ohledu na Spojence. 2. Je tedy třeba počítat se silnými německými reakcemi na Vaše útočné podniky do Považí, zejména do jeho průmyslové části a do prostoru Žilina—Vrútky. Proto je žádoucí — pokud nejde jen o nájezdy a rušivé přepady — provádět vážné útočné akce do onoho prostoru s takovými silami, které opravňují vyhlídky nejen na dosažení, nýbrž i na udržení vytčeného cíle. 3. Je životně důležité zajistit především Vaši hlavní základnu jak učleněním sil, tak opevněním přístupů k ní. Pro opevnění a obranu Vaši